Jogi képviselet ellátása körében elkövetett ügyvédi műhibák - Szakmai anyag

Utolsó frissítés: 2017.04.02.

Tartalomjegyzék

Statisztika, alapvetés
Irányadó főbb jogszabályok
Joggyakorlat
Főbb következtetések

Statisztika, alapvetés

Jelen szakmai segédanyagban olyan eseteket tárgyalunk, amelyekben az ügyvéd a jogi képviselet ellátása során követ el hibát vagy mulasztást. Az Egyesülethez jelentős számú kárbejelentés történik a jogi képviseleti tevékenység nem megfelelő ellátása miatt.

Leggyakrabban a peres eljárásban történő képviselet ellátásával kapcsolatos kifogások miatt történik e témakörön belül kárbejelentés, azonban számos más esetben is gyakran indul eljárás a jogi képviselők ellen. Az alábbiakban azokat a témaköröket soroljuk fel, amelyek az Egyesületnél a leggyakrabban fordulnak elő.

A jogi

képviseletet ellátó ügyvéd kártérítési felelősségét eredményezheti,

- ha a perben **az ellenfél elévülésre hivatkozik, és ennek ellenére indítványozza a perben igazságügyi szakértő kirendelését** (1. sz. jogeset, vonatkozó jogszabály: Ptk. 6:273.§ (2) bek.),
- ha **az ügyvéd nem értesíti ügyfelét a marasztaló ítéletről,** és emiatt végrehajtási eljárás indul, amely növeli az ügyfelet terhelő kötelezettségeket

(2. sz. jogeset, vonatkozó jogszabály: Ügyvédi tv. 10.§, Ptk. 6:142.§, 6:519.§),

- ha az ügyvéd a megbízástól eltérően **magasabb összegre indítja meg a pert,** és az pervesztéssel végződik (3. sz. jogeset, vonatkozó jogszabály: Ügyvédi tv. 23.§ (2) bek., Ptk. 6:540.§(1)-(2) bek, 6:522.§, 6:527.§),
- ha az ügyvéd a **gyermektartásdíj iránti igényt késedelmesen érvényesíti**, és ezzel elzárja ügyfelét a 6 hónapon túli igény érvényesítésétől (4. sz. jogeset, vonatkozó jogszabály: Ügyvédi tv. 3.§, 10.§ (1) bek.),
- ha nem **tájékoztatja ügyfelét arról,** hogy jövedelmi-vagyoni viszonyai alapján **költségmentességre jogosult** (5. sz. jogeset, vonatkozó jogszabály: Ptk. 6:519.§, 6:522.§),
- **ha a megbízás tárgya pályázati összeg elnyerése céljából készített szerződés, amelybe a jogi képviselő nem megfelelő adatot tüntet fel, és emiatt esik el a megbízó a pályázati pénztől** (6. sz. jogeset, vonatkozó jogszabály: Ptk. 6:142.§, 6:157.§, 6:272-6:276.§, 6:238-6:243.§, 6:245-6:249.§),
- ha **megbízás ellenére nem indítja meg a pert** (7. sz. jogeset, vonatkozó jogszabály: Ügyvédi tv. 1.§-a, 3.§-a, Ptk.6:519.§),
- ha a **felszámolási vagy cégeljárásban téves tájékoztatást ad** (8. sz. jogeset, vonatkozó jogszabály: Ügyvédi tv. 3.§ (2) bek., Ptk 6:519.§),
- ha **az ügyvéd a megbízó akarata ellenére nyújt be fellebbezést,** és azt a bíróság elutasítja, **vagy a megbízó akarata ellenére vonja vissza a fellebbezést** (9. sz. jogeset, vonatkozó jogszabály: Ptk.6:273.§ (1) bek.),
- ha **büntetőeljárás** képviseletére szól a megbízási szerződés, és az eljárásban **a jogi képviseletet ellátó ügyvéd a polgári jogi igényt nem érvényesíti** (10. sz. jogeset, vonatkozó jogszabály: Ptk. 6:519.§),
- ha az ügyvéd az ügyfele utasítása ellenére **nem intézkedik a végrehajtási eljárásban annak felfüggesztése iránt stb., és a felsorolt magatartásokkal okozati összefüggésben a megbízójának kára keletkezik** (11. sz. jogeset, vonatkozó jogszabály: Ptk. 6:273.§).

A fent említetteken túlmenően ide sorolhatók azok az esetek is, amikor az adott per során az ügyfélre nézve kedvezőtlen ítélet születik, és utóbb azt kifogásolja, hogy az ügyvédnek fel kellett volna hívnia a figyelmét arra, hogy a peres eljárástól nem várható kedvező eredmény. Ilyen esetekben a megbízó kárként az elvesztett perrel kapcsolatos költségeit és az ügyvédi munkadíjat jelöli meg.
A megbízás nem teljesítése miatt – kártérítési felelősséget megalapozó ügyvédi mulasztás körében – benyújtott kárigények közé azokat soroljuk, amelyek arra hivatkozással kerülnek előterjesztésre, amely szerint az ügyvéd a megbízás létrejötte ellenére nem járt el az adott ügyben. Kárként általában a kifizetett ügyvédi munkadíj kerül megjelölésre.

Bár a határidő mulasztásában megnyilvánuló ügyvédi műhibák is a hibás jogi képviselet körébe sorolhatók, a téma fontossága és terjedelme miatt külön szakmai anyagban tárgyaltuk ezeket.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy a Ptk. 6:275.§-a alapján az ügyvéd mint megbízott köteles az ügy állásáról a megbízót tájékoztatni, különösen akkor, ha a körülmények azt indokolttá teszik. Amennyiben a megfelelő tájékoztatási kötelezettség elmulasztásával okozati összefüggésben keletkezett kár, annak megtérítésére a megbízott ügyvéd köteles.

A bírósági gyakorlat szerint az ügyvédtől elvárható magatartás, hogy ügyfelét ne csak telefonon tájékoztassa a számára kézbesített ítéletről, hanem azt postai úton vagy e-mailben bizonyítható módon **haladéktalanul** küldje meg.

Amennyiben a képviseletet ellátó ügyvéd a fenti jogszabályi kötelezettségének nem tesz eleget, és ezzel a magatartásával összefüggésben a megbízónak kára keletkezik, az a jogi képviseletet ellátó ügyvéd kárfelelősségét megalapozza.

Jelen anyagban – mint eddig minden témakörben a teljesség igénye nélkül – bemutatjuk azokat a tipikus ügyvédi „műhibákat", amelyek az ügyvédi tevékenység során előfordulnak, és amelyek az ügyvéd kártérítési felelősségének bekövetkeztét eredményezték a MÜBSE előtt indult kártérítési eljárásban.

Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az ismertetésre kerülő szakmai segédanyag nem értelmezhető úgy, hogy az abban foglaltak betartása elégséges az ügyvédi műhiba elkerüléséhez. Rendkívül fontos ezért, hogy a kollégák továbbra is figyeljék és alkalmazzák ügyvédi tevékenységük során a vonatkozó hatályos jogszabályi rendelkezéseket, bírósági gyakorlatot és az ügyvédi kamarai szabályzatokat, mivel a jelen anyagban foglaltak ezek folyamatos megismerését nem helyettesítik, arra azonban alkalmasak, hogy felhívják a figyelmet a leggyakoribb hibákra.

Irányadó főbb jogszabályok

Irányadó főbb jogszabályok 1.

1. **1959. évi IV. törvény** a Polgári Törvénykönyvről (477.§)

2. **2013. évi V. törvény** a Polgári Törvénykönyvről (a leggyakrabban alkalmazott jogszabályhelyek:)

Ptk. **6:273. §** [*Utasítás]*

- (1) A megbízott köteles a megbízó utasításait követni.
- (2) **A megbízott a megbízó utasításától akkor térhet el, ha ezt a megbízó érdeke feltétlenül megköveteli, és a megbízó előzetes értesítésére már nincs mód. Ilyen esetben a megbízót késedelem nélkül értesíteni kell.**

Ptk. **6:275. §** *[Tájékoztatási kötelezettség]*

- (1) **A megbízott köteles a megbízót tevékenységéről és a feladat állásáról kívánságára, szükség esetén e nélkül is tájékoztatni. A megbízott köteles a megbízót tájékoztatni, ha közreműködő igénybevétele vált szükségessé, vagy ha a felmerült új körülmények az utasítások módosítását teszik indokolttá.**
- (2) A megbízott köteles a megbízót a megbízás teljesítéséről késedelem nélkül értesíteni.

3. Az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény

- **3. §** (2) Az ügyvédnek hivatását a legjobb tudása szerint, lelkiismeretesen, **a jogszabályok megtartásával kell gyakorolnia**, tevékenységében köteles mindenkor az ügyvédi hivatáshoz méltó magatartást tanúsítani.
- **10. §** (1) Az ügyvéd által ügyvédi tevékenysége körében okozott kár megtérítésére, valamint az okozott személyiségi jogsértés miatt járó sérelemdíj megfizetésére a Polgári Törvénykönyv szabályait kell alkalmazni.
- **10. §** (2) **Az ügyvéd az ügyvédi tevékenysége körében okozott kár megtérítésére, sérelemdíj megfizetésére köteles felelősségbiztosítási szerződést kötni, és azt ügyvédi tevékenysége alatt fenntartani.**

- **10. §** (3) Az ügyvéd felróhatóság hiányában is felelősséggel tartozik a visszaszolgáltatási vagy elszámolási kötelezettséggel átvett pénzért és vagyontárgyért. Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a hiányt elháríthatatlan külső ok idézte elő.

4. A polgári perrendtartásról szóló **1952. évi III. törvény**
5. A munka törvénykönyvéről szóló **2012. évi I. törvény**
6. A bírósági végrehajtásról szóló **1994. évi LIII. törvény.**
7. A csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló **1991. XLIX. törvény**

Irányadó főbb jogszabályok 2.

Az ügyvédi képviseletet (megbízást) érintő változások az új Ptk. alapján:

Közbeszerzési eljárásban történő képviselet

Az ilyen típusú megbízások sajátossága, hogy **megbízással vegyes vállalkozói szerződés jön létre**, amely alapján a megbízott kifejezetten **eredmény elérésére is vállalkozott**.

Mivel a megbízás eredménykötelmet is tartalmaz, ezért ebben a tekintetben a megbízottat a hibás teljesítés iránti kötelezettség is terheli a Ptk. 6:142-143.§ és 6:157.§ alapján.

A hibás teljesítés **kimentésének lehetőségét a Ptk. 6:177.§-a tartalmazza**, amely szerint a kötelezett mentesül a hibás teljesítés jogkövetkezményei alól, ha a hiba a jogosult által adott

a. anyag alkalmatlanságára vagy hibájára;
b. **adat hiányosságára vagy hibájára; vagy**
c. **utasítás célszerűtlenségére vagy szakszerűtlenségére**

vezethető vissza, és e körülményekre a kötelezett a jogosultat figyelmeztette.

Változás: b) és c) pontok

> **Fontos kiemelni: a figyelmeztetés nem lehet formális, hanem megfelelő, utólag is igazolható módon és *részletességgel nyújtott tájékoztatásnak kell lennie.***

6:142. § *[Felelősség szerződésszegéssel okozott károkért]*

Aki a szerződés megszegésével a másik félnek kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a szerződésszegést ellenőrzési körén kívül eső, a szerződéskötés időpontjában előre nem látható körülmény okozta, és nem volt elvárható, hogy a körülményt elkerülje, vagy a kárt elhárítsa.

A Ptk. a bírói gyakorlatban megjelent szigorító tendenciát normatív formába szabályozta, és ennek megfelelően a szerződésszegéssel okozott károkozásért való felelősséget ***elszakítja a felróhatósági elvtől.*** A szerződésszegés esetében sem lehet abszolút a kártérítési felelősség, a szerződésszegő fél számára biztosítani kell megfelelő kimentési lehetőséget. A Ptk. *három feltétel* ***együttes*** *(konjunktív) meglétét* kívánja meg, ezek az alábbiak:

a) **A károkozó körülmény a szerződésszegő fél *ellenőrzési körén kívül* merüljön fel**. Ez az elvárás tulajdonképpen a mentesülés alapfeltétele. Ellenőrzési körön kívüli az a körülmény, amelyre a fél nem képes hatást gyakorolni. Ilyen

körülménynek tekinthetők mindenekelőtt a *vis maior* hagyományos esetei és az állami intézkedések stb.:

A bíróságnak az eset összes körülményeit mérlegelve kell állást foglalnia abban a kérdésben, hogy a fél ellenőrzési körén kívül eső körülményként merült-e fel a szerződésszerű teljesítés akadálya. Ellenőrzési körön kívüli az a körülmény, amelyeknél ***egyik fél felelősségét sem lehet megállapítani.*** Az „érdekkör" tehát kockázatelosztási, felelősség nélküli kárelosztási funkciót tölt be a törvényben.

b) A kimentés második feltételeként támasztja a Ptk., hogy a szerződésszegő fél számára **a saját ellenőrzési körén kívül felmerülő körülmény a *szerződéskötés idején – objektív mércével mérve – ne legyen előre látható.*** Vonatkozik ez a feltétel bármely fajta „külső" akadályra.

c) Harmadik konjunktív feltétele a kimentésnek, **hogy *nem volt elvárható*, hogy a fél a szerződésszerű teljesítést akadályozó körülményt *elkerülje*, vagy annak kárkövetkezményeit *elhárítsa.*** A kimentésnek ez a feltétele lényegében a Ptk.-ban [1:4. § (1) bek.] meghatározott felróhatóság kritériumának alkalmazását kívánja meg. Míg az előző feltételt, azaz az akadály előreláthatóságát a Ptk. a szerződéskötés időpontjában rendeli vizsgálni, addig ez a harmadik feltétel – értelemszerűen – a *szerződésszegés időpontjában* vizsgálandó.

Figyelem: A Ptk. a bizonyítási terhet mindhárom kimentési feltétel tekintetében a szerződésszegő félre helyezi.

A

megbízási szerződés

A megbízási szerződés Ptk. szerinti szabályozása körében a jogalkotó jelentős hangsúlyt adott annak, hogy a megbízási szerződés bizalmi jogviszony, ezért a bizalmi jellegre tekintettel határozta meg a normaszöveget.

6:272. § Megbízási szerződés alapján a megbízott a megbízó által rábízott feladat ellátására, a megbízó a megbízási díj megfizetésére köteles.

Megbízási szerződés keretében a megbízott nemcsak jognyilatkozat tételére, hanem más magatartás végzésére is köteles (pl. szerződések szakhatósági szervhez történő benyújtása).

Új szempont: bár a Ptk. elhagyja a megbízó érdekeinek megfelelő teljesítés kötelezettségét, **az ügyvédi megbízás esetén azonban az Ügyvédi tv. 3.§ (2)**

bekezdése szerint az ügyvéd köteles az elvállalt képviseletet a legjobb tudása szerint lelkiismeretesen és a jogszabályok megtartásával ellátni.

6:273. § *[Utasítás]*

- **(1) A megbízott köteles a megbízó utasításait követni.**
- (2) A megbízott a megbízó utasításától akkor térhet el, ha ezt a megbízó érdeke feltétlenül megköveteli, és a megbízó előzetes értesítésére már nincs mód. Ilyen esetben a megbízót **<u>késedelem nélkül értesíteni kell</u>**.
- (3) Ha a megbízó célszerűtlen vagy szakszerűtlen utasítást ad, a megbízott köteles őt erre figyelmeztetni. Ha a megbízó a figyelmeztetés ellenére utasítását fenntartja, a megbízott a szerződéstől elállhat, illetve a szerződést felmondhatja, vagy a feladatot a megbízó utasításai szerint, a megbízó kockázatára elláthatja. Meg kell tagadnia az utasítás teljesítését, ha annak végrehajtása jogszabály vagy hatósági határozat megsértésére vezetne, vagy veszélyeztetné mások személyét vagy vagyonát.
- (4) A megbízó köteles megtéríteni az utasítás teljesítésével kapcsolatban felmerült költségeket. A megbízott az utasítás teljesítését megfelelő biztosíték adásához kötheti. Ha a megbízó nem ad megfelelő biztosítékot, a megbízott az utasítás teljesítését megtagadhatja.

A Ptk. azt tekinti a szabályozás **<u>alapelvének, hogy a megbízó az ügy ura, tehát a megbízó széles körű utasítási joggal rendelkezik</u>**.

Jogilag releváns probléma két esetben merül fel: egyrészt, ha indokolt az utasítástól eltérni, de a megbízó előzetes értesítése és új utasítás kérése lehetetlen, **<u>másrészt, ha az utasítások szakmai értelemben rosszak</u>** (célszerűtlenek vagy szakszerűtlenek), **jogszabályba vagy hatósági rendelkezésbe ütköznek**.

A megbízó hozzájárulása nélkül a megbízott az utasítástól két konjunktív feltétel fennállása esetén térhet el: **a megbízó érdeke az eltérést indokolja, és a megbízó megkeresésére <u>és</u> új utasítás kérésére a körülmények következtében nincs lehetőség**. **Az eltérés** nemcsak joga, ***<u>hanem kötelezettsége a megbízottnak.</u>***

A megbízó érdekeit szolgálja továbbá, hogy ***<u>a Ptk. a megbízottat kötelezi, hogy a megbízót a változásról késedelem nélkül értesítse. Az értesítési kötelezettség elmulasztása vagy késedelmes teljesítése megalapozhatja a megbízott kártérítési kötelezettségét.</u>*** A megbízott köteles e szabály alapján megtéríteni a megbízó kárát, ha az elkerülhető vagy csökkenthető lett volna azáltal, hogy késedelem nélkül tájékoztatja a megbízót arról, hogy eltért az utasítástól. A Ptk. e körben azokat az eseteket szabályozza, amelyekben az utasítástól való eltérés indokolt volt, de a megbízott az eltéréssel kapcsolatban őt terhelő tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget, megfosztva ezáltal a megbízót attól, hogy felmérje a kialakult helyzetet, és például új utasítást adjon. *Ugyancsak megalapozza a megbízott felelősségét, ha a megbízott úgy tért el az utasítástól, hogy arra nem lett volna jogosult.*

> **A fenti szabályozás alapján kártérítési felelősség terheli az ügyvédet mindazokban az esetekben, amikor nem tudja kimenteni magát amiatt, hogy nem indítja meg a pert, hogy nem tájékoztatja ügyfelét a marasztaló ítéletről, hogy visszavonja a fellebbezést, és erről nem tájékoztatja ügyfelét stb.**

Változás:

A megbízás szabályainak körében az 1959-es Ptk. csak annyit írt elő, hogy célszerűtlen vagy szakszerűtlen utasítás esetén a megbízottat figyelmeztetési kötelezettség terheli, ha azonban a megbízó ennek ellenére ragaszkodik az utasításához, a megbízott köteles azt végrehajtani (1959-es Ptk. 476. §). ***<u>A Ptk.</u>***

egységesíti és pontosítja a szabályozást, kiegészítve a rendelkezést a jogszerűtlen, valamint az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető ***utasítások megtagadásának szabályával.***

A célszerűtlen, illetve szakszerűtlen utasítások tekintetében a Ptk. változtat az 1959-es Ptk. szabályán akként, hogy **a megbízott köteles az ilyen utasításokat is végrehajtani, ha a megbízó a figyelmeztetést követően fenntartotta az utasítását.** Ez azonban *a megbízott jó hírnevének csorbulásához is vezethetett.* A megbízott szakértelméről alkotott képet jelentősen befolyásolja, hogy a megbízott hogyan teljesíti a megbízásait. ***A megbízó érdeke ezért, hogy értelmetlen utasításokat ne legyen köteles teljesíteni. A Ptk. emiatt kimondja, hogy ha a megbízó megismétli a szakszerűtlen utasítását, akkor a megbízott elállhat a szerződéstől, illetve azt felmondhatja.*** A Ptk. nem változtat az 1959-es Ptk. azon szabályán, hogy ha az ilyen utasítást a megbízott végrehajtja, annak kockázata a megbízót terheli.

6:275. § *[Tájékoztatási kötelezettség]*

- (1) A megbízott köteles a megbízót tevékenységéről és a feladat állásáról kívánságára, szükség esetén e nélkül is tájékoztatni. A megbízott köteles a megbízót tájékoztatni, ha közreműködő igénybevétele vált szükségessé, vagy ha a felmerült új körülmények az utasítások módosítását teszik indokolttá.
- (2) A megbízott köteles a megbízót a megbízás teljesítéséről késedelem nélkül értesíteni.

Felhívjuk a figyelmet arra a nagyon lényeges szabályra, hogy a Ptk. 6:275.§-a alapján az ügyvéd mint megbízott köteles az ügy állásáról a megbízót tájékoztatni, különösen akkor, ha a körülmények azt indokolttá teszik. Amennyiben a megfelelő tájékoztatási kötelezettség elmulasztásával okozati összefüggésben keletkezett kár, annak megtérítésére a megbízott ügyvéd köteles.

A bírósági gyakorlat szerint az ügyvédtől elvárható magatartás, hogy ügyfelét ne csak telefonon tájékoztassa a számára kézbesített ítéletről, hanem azt postai úton vagy e-mailben **bizonyítható módon haladéktalanul** küldje meg.

Amennyiben a képviseletet ellátó ügyvéd a fenti jogszabályi kötelezettségének nem tesz eleget, és ezzel a magatartásával összefüggésben a megbízónak kára keletkezik, az a jogi képviseletet ellátó ügyvéd kárfelelősségét megalapozza.

Tájékoztatási kötelezettség

A Ptk. változtatás nélkül tartja fenn az 1959-es Ptk.-nak a megbízó tájékoztatására vonatkozó szabályait [1959-es Ptk. 477. § (1) és (3) bek.].

A Ptk. 6:62. § (1) bekezdése rögzíti a szerződések általános szabályai között a feleket terhelő együttműködési kötelezettséget: a felek kötelesek a szerződéskötési tárgyalások alatt, a szerződés megkötésénél, fennállása alatt és megszüntetése során együttműködni és tájékoztatni egymást a szerződést érintő lényeges körülményekről.

Pontosítás az 1959-es Ptk.-hoz képest:

A Ptk. rögzíti, hogy *a megbízó felhívására a megbízottat tájékoztatási kötelezettség terheli.* Ezzel teremti meg a lehetőségét annak, hogy a megbízó tájékozódhasson az ügy állásáról.

A megbízó felhívásának hiányában is tájékoztatási kötelezettséget ír elő:

- ha *közreműködő igénybevétele vált szükségessé*, bár a megbízott a megbízó hozzájárulása nélkül is közreműködőt vehet igénybe, a tájékoztatási kötelezettség azonban biztosítja a megbízó számára, hogy az ügy lényeges körülményeivel tisztában legyen,

- ha *a felmerült új körülmények az utasítások módosítását teszik indokolttá* (a megbízó széles körű utasítási joga a megbízás lényegéhez tartozik, ezért szükséges, hogy a megbízó minden olyan információ birtokába jusson, amely ahhoz szükséges, hogy megfelelő utasítással lássa el a megbízottat), végül
- ha a *megbízás teljesült.*

A megbízás jogszabályok szerinti ellátásának feltétele, hogy a képviselet során a megbízott ügyvéd a fentiekben részletezett törvényi követelmények szerint lássa el a képviseletet.

Joggyakorlat

A) Közzétett bírósági jogesetek

A.1.) **BH2009. 242.**

Kárfelelőssége szempontjából az okiratszerkesztő és ellenjegyző ügyvéd nem jár el jogellenesen, ha az okiratot a felek közös kérelmére azért nem nyújtja be 30 napon belül az ingatlanügyi hatósághoz, mert a felek a szerződés hatályának beálltát kölcsön visszafizetésétől tették függővé, és a felfüggesztő feltétel még nem következett be.

A.2.) **BDT2010. 2373.** Egyszerűsített cégeljárásban a kérelem kitöltése hibásnak tekintendő, és a kérelem elutasításának van helye, ha a kérelem olyan üzletrészhez kapcsolódó tagváltozás bejegyzésére irányul, amelyre nézve foglalás tényét jegyezték be, ha a végrehajtó a lefoglalás megszüntetését nem közölte a cégbírósággal, és ezért a foglalás tényének cégjegyzékből való törlésére még nem kerülhet sor.

A.3.) **BDT2007. 1630.** Jogszerű az egyszerűsített cégeljárás lefolytatása iránti kérelem elutasítása, ha a bejegyzést kérő nem csatolja a Ctv. 3. számú mellékletében meghatározott iratok bármelyikét, vagy a szerződésminta szövegétől eltérő tartalmú létesítő okiraton alapul a kérelem.

A.4.) **BDT2007. 1564.** I. A cégbírósághoz a bejegyzésre alkalmatlan, hiányos beadvány benyújtása az ügyvéd részéről objektíve jogellenes, függetlenül attól, hogy a hatályos cégeljárási szabályok a hiányos beadványhoz milyen jogkövetkezményeket fűznek. A hiányosan, ezért jogellenesen benyújtott kérelem tekintetében azonban a megbízott ügyvéd a kártérítési felelősség alól a felróhatósága hiányának bizonyításával mentesülhet. Az ügyvéd bizonyíthatja, hogy

a hiánymentes kérelem benyújtása érdekében úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában – az ügyvédi hivatás gyakorlójától – elvárható volt, így különösen, a hiányosság érdekkörén kívüli okra vezethető vissza.

A.5.) **KGD2009. 55.** Vagyonszerzés illetékkiszabás céljából való késedelmes bejelentése megalapozza a mulasztási bírság kiszabását, az elővásárlási jog gyakorlása nem minősül harmadik személy jóváhagyásának.

B.) A MÜBSE gyakorlatában előfordult bírósági jogesetek 1.

B.1.) **A perbeli képviseletet ellátó ügyvéd kártérítési felelősségét eredményezheti, ha ügyfele perbeli igényének esetleges elévülésére és annak jogkövetkezményeire vonatkozóan nem nyújt szakszerű tájékoztatást az ügyfél részére.**

Az alperes ügyvédi megbízási jogviszony keretében a felperes képviseletét látta el egy peres eljárásban, egy biztosítótársasággal szemben indított perben. Alperes a perben többek között elévülésre hivatkozott. A perben eljáró bíróság a perben bizonyítási eljárást folytatott le, ennek keretében szakértő is meghallgatásra is került, melynek díját a felperes előlegezte. Ezt követően a bíróság a keresetet elutasította, mert a peres felek közötti biztosítási szerződés részét képező általános szerződéses feltételek szerint a biztosítási szerződésből eredő igények az esedékességtől számított egy év alatt elévülnek.

A jogerős elutasítást követően a felperes fizetési meghagyás kibocsátását kezdeményezte az alperes ügyvéddel szemben, majd az eljárás az alperes ellentmondása folytán perré alakult. A perben felperes arra hivatkozott, hogy alperes az alapperben semmilyen módon nem tájékoztatta őt az elévülés szabályairól, és még az elsőfokú ítélet meghozatalát követően is arra biztatta a felperest, hogy fellebbezzen az ítélettel szemben. Állítása szerint, amennyiben az elévülésről korrekt tájékoztatást kap, úgy a perindítás elkerülhető lett volna, így az ezzel kapcsolatos költségei nem merültek volna fel a felperesnek. A felperes keresete az alapperben általa megfizetett szakértői díjelőleg, annak késedelmi kamata, valamint a perköltségek megfizetésére irányult.

Alperes a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy mindent megtett ügyfele pernyertessége érdekében, arról nem tehet, hogy az elévülés kérdésében a bíróság az álláspontját nem fogadta el.

A bíróság ítéletével a módosított kereset szerint marasztalta az alperes ügyvédet. Érvelése szerint, a Ptk. 477. § (1) bekezdése értelmében a megbízott köteles a tevékenységéről és az ügy állásáról kívánságára, szükség esetén e nélkül is tájékoztatni, különösen, ha más személy igénybevétele vált szükségessé, vagy ha a felmerült új körülmények az utasítások módosítását teszik indokolttá. Alperes azonban nem nyújtott a felperesnek szakszerű tájékoztatást az igénye jogi megítélésére és érvényesíthetőségére vonatkozóan, és a vonatkozó jogi rendelkezésekről való tájékoztatást azt követően is elmulasztotta, hogy a perben a biztosítótársaság elsődlegesen az elévülésre hivatkozott, holott ez a hivatkozás olyan új körülménynek minősül, amely a per folytatására vonatkozó utasítás módosítását teheti indokolttá, ezért erről a körülményről is tájékoztatnia kellett volna a felperest. Alperes ezért a jogszabály alapján fennálló tájékoztatási kötelezettségét megszegte. A felperesnél felmerült szakértői díjelőleg mint költség egyértelműen azért merült fel, mert a felperes – nem tudva, hogy igénye elévülés miatt elutasításra kerülhet – az ügy érdemi elbírálásához szükséges szakértői bizonyítás költségét megfizette.

A fentiek alapján a bíróság marasztalta az ügyvéd alperest a felperes által megfizetett szakértői díj, valamint a felperes általi megfizetésének napjától kezdődő késedelmi kamat és a perköltség megfizetésében.

Az alperes fellebbezése alapján eljárt másodfokú bíróság az ítéletet részben megváltoztatta, és mellőzte az alperes perköltségekben való marasztalását. Felperes ugyanis az eredeti keresetéhez képest csak kisebb részben lett pernyertes,

ezért az alperest vele szemben perköltségre kötelezni nem lehet. *(Budai Központi Kerületi Bíróság 22.P.XI.24439/2009/15. sz. és a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 56.Pf.638.462/2010/4. sz. ítélete).*

B.2.)

Amennyiben az ügyvéd nem nyújt tájékoztatást az ügyfelét marasztaló jogerős ítélet kézhezvételéről, és emiatt az ügyfél a vele szemben indított végrehajtási eljárást megelőzően nem tudja teljesíteni a marasztalási összeget, úgy az ügyvéd kártérítési felelőssége fennállhat a végrehajtási eljárás megindítása miatt megnövekedett, az ügyfelet terhelő további költségek tekintetében.

A felperes és az alperesi ügyvédi iroda között ügyvédi megbízás jött létre egy folyamatban lévő bírósági perben a jogi képviselet ellátására. A perben a bíróság ítéletével – melyet a másodfokon eljárt bíróság helybenhagyott – fizetésre marasztalta a jelen per felperesét. Az ügyvédi iroda ügyvédjelöltje még a fellebbezési határidőn belül telefonon közölte a felperessel a másodfokú ítélet tartalmát, postai úton azonban nem küldték meg a jogerős ítéletet a jelen per felperese részére. A felperessel szemben ezt követően végrehajtási eljárás került elrendelésre a jogerős ítélet alapján. Miután a felperes tudomást szerzett a végrehajtási eljárásról, a jogerős ítélet szerinti összeget, valamint a végrehajtási költségeket megfizette.

Az ügyvédi iroda mint alperes ellen indított perben a felperes a megfizetett végrehajtási költségek és késedelmi kamatai fizetésére kérte kötelezni az alperest. Alperes a kereset elutasítását kérte, hivatkozott többek között arra, hogy telefonon a felperest értesítették a jogerős ítéletről, ám ő ígérete ellenére azt nem vette át az ügyvédi irodában.

A bíróság a felperes keresetét megalapozottnak tartotta. A bíróság álláspontja szerint az alperes megszegte a felek között létrejött megbízási szerződést, és mulasztást követett el azzal, hogy a felperes részére nem küldte meg az írásba foglalt másodfokú ítéletet. Az ügyvédtől elvárható magatartás az, hogy a számára kézbesített ítéletről ne csak telefonon tájékoztassa megbízóját, hanem azt részére, haladéktalanul postai úton is küldje meg. Mivel alperes ennek nem tett eleget, ezért megszegte a felek közötti megbízási szerződést. Továbbá, az ítélet tartalmáról telefonon történt tájékoztatás a végrehajtás elrendelésének megakadályozásával kapcsolatosan nem bír feltétlenül jelentőséggel, mivel a Pp. 217. § (6) bekezdése alapján a teljesítés határideje a határozat közlését követő napon kezdődik, és a 219. § (1) bekezdése szerint az ítéletet kézbesítés útján kell közölni a felekkel. Ennek alapján a felperes teljesítési határideje az ítélet kézbesítésének napját követő napon kezdődött, erről pedig a felperes az alperestől tájékoztatást nem kapott. Ennek következtében arról sem rendelkezett tudomással, hogy meddig van lehetősége az önkéntes teljesítésre, elkerülve ezzel a végrehajtási eljárást, és az azzal járó végrehajtási költségeket. Miután pedig a felperes tudomást szerzett a végrehajtás megindulásáról, 15 napon belül kifizette a teljes, őt terhelő összeget. Így a bíróság álláspontja szerint a végrehajtás elrendelése ok-okozati

összefüggésben állt az alperes mulasztásával, mivel a felperes rövid időn belül kiegyenlítette a teljes összeget, így rendelkezett a megfelelő pénzügyi forrással, hogy önkéntes teljesítés útján is eleget tegyen a jogerős ítéletben foglaltaknak. A bíróság ezért az Ügyvédi tv. 10. § (1) bek., a Ptk. 318. § (1) bek., és a 339. § (1) bek. alapján kötelezte az ügyvédi irodát a felperes által kifizetett végrehajtási költségek, annak késedelmi kamatai, valamint a perköltség megfizetésére.

Az alperes fellebbezése folytán eljárt másodfokú bíróság az ítéletet helybenhagyta. Utalt a fellebbviteli bíróság arra, hogy az elsőfokú bíróság az alperes szerződésszegését nem csak abban a körben állapította meg, hogy alperes nem küldte meg a felperes részére a másodfokú ítéletet, hanem abban is, hogy a másodfokú ítélet átvételéről, annak időpontjáról, és így a teljesítési határidő kezdetéről nem adott tájékoztatást a felperes részére. Felperes így nem rendelkezett tudomással arról, hogy meddig van lehetősége az önkéntes teljesítésre, elkerülve ezzel a végrehajtást és az azzal járó költségeket. *(Pesti Központi Kerületi Bíróság 44.P.85.096/2012/19. sz. és a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 56.Pf.640.151/2012/7. sz. ítélete).*

B.3.) **A jogi képviseletet ellátó ügyvéd kárfelelősségét eredményezheti, ha ügyfele képviseletében a pert magasabb összegre indítja meg, mint amire utasítást kapott, továbbá a sérelmes elsőfokú ítélet ellen a megbízó akarata ellenére fellebbezést nyújt be, ezáltal a megbízását túllépi.**

A felperes megbízta az alperes ügyvédet egy gazdasági társaságnak, illetőleg tagjainak nyújtott kölcsönösszeg visszakövetelésére irányuló jogi eljárással. Ennek keretében az alperes ügyvéd fizetési meghagyás kibocsátását kezdeményezte a felperes képviseletében. Érdemben az eljárás során lényegében az alperes ügyvédjelöltje járt el. A kötelezett ellentmondása folytán perré alakult eljárásban a felperes képviseletét szintén az alperes látta el. Ezen perben a bíróság a felperes képviseletét elutasította arra, mivel az alperesként megjelölt személy és a felperes között jogviszony nem jött létre. Az elutasító ítélettel szemben az alperes fellebbezést nyújtott be, azonban a fellebbezés indokolását bírósági felhívás ellenére sem jelölte meg. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. Mivel a felperes jogerősen pervesztes lett ezen perben, így perköltséget kellett fizetnie.

Ezt követően indított pert a felperes az alperes ügyvéddel szemben. Hivatkozott arra, hogy az alperes a megbízástól eltérően a kölcsön visszakövetelése iránti pert magasabb összegre indította meg, mint amit érvényesíteni kívánt. Mivel a többlet összeg vonatkozásában az alperes a megbízástól eltért, emiatt többlet illetéket és perköltséget kellett fizetnie. Ezen túlmenően, az alperes ügyvéd megbízása nem terjedt ki a másodfokú eljárás megindítására, emiatt további illetéket és perköltséget kellett fizetnie. Alperes a kereset elutasítását kérte, álláspontja szerint ügyvédjelöltje a felperesi megbízásnak megfelelően járt el.

A bíróság a keresetet alaposnak tartotta. A felperes a per során következetesen állította, hogy az ügyvédjelölt a tájékoztatása ellenére magasabb összegre indította meg a jogi eljárást. Az adós ugyanis még a pert megelőzően a követelés egy részét kiegyenlítette, így azzal, hogy a per magasabb összegre folyt, az alperes számára kárt okozott az illeték és perköltség vonatkozásában. A per megindítása előtt a felperes az adós részteljesítéséről tájékoztatta. Továbbá, a felperes a fellebbezés benyújtását ahhoz a feltételhez kötötte, hogy azt az alperes csak akkor jogosult benyújtani, ha a pernyertességre a felperessel való egyeztetést követően komoly esélyt látnak. Ez azonban nem történt meg, mindezek figyelmen kívül hagyásával került benyújtásra a fellebbezés. Alperes állítása szerint a felperes akarata a kereset szerinti összeg érvényesítésére irányult, továbbá utasítása a fellebbezés benyújtására irányult.

Az Ügyvédi tv. 23. § (2) bekezdésében foglaltak alapján az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy megbízása mire terjedt ki. Az ügyvédjelölt tanúkénti meghallgatásán túl az alperes nem ajánlott fel bizonyítást arra vonatkozóan, hogy a megbízási szerződésnek mi volt a konkrét tartalma. Ezért, továbbá a per egyéb körülményei alapján a bíróság a felperes állítását fogadta el a keresettel érvényesíteni kívánt összeg nagyságára vonatkozóan. Továbbá, az alperes

ügyvédjelöltje a marasztaló ítélettel szembeni fellebbezést hiányosan adta be, és a hiánypótlási kötelezettségét a bíróság felhívása ellenére sem teljesítette.

A fentiek alapján a bíróság azt állapította meg, hogy az alperes az ügyvédi megbízási szerződést megszegte, mert egyrészt nem a megfelelő összegre indította meg az eljárást, másrész a megbízás a fellebbezés benyújtására nem is terjedt ki. Emellett, a megbízás teljesítése során nem az ügyvédekre vonatkozó jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően járt el, képviseleti tevékenysége több esetben okszerűtlen volt.

Ennek alapján a bíróság az alperes felelősségét a Ptk. 348. § (1) bekezdésében foglaltak alapján megállapította. A Ptk. 355. §-a értelmében kártérítés címén a károkozó körülmény folytán a károsult vagyonában beállt értékcsökkenést és az elmaradt vagyoni előnyt, továbbá azt a kárpótlást vagy költséget kell megtéríteni, amely a károsultat ért vagyoni és nem vagyoni hátrány csökkentéséhez, vagy kiküszöböléséhez szükséges. Az alperes ügyvédjelöltje a pert magasabb összegre indította meg, ezzel összefüggésben a felperesnek többlet illeték és perköltség fizetési kötelezettsége keletkezett. Emellett, a másodfokú eljárás erre irányuló megbízás hiányában került megindításra, ez pedig további többlet illetéket és perköltséget okozott a felperesnek. A bíróság ezért kötelezte alperest a fenti többlet összegek, annak késedelmi kamata és a perköltség megfizetésére. *(Szegedi Városi Bíróság 16.P.20.392/2002/11. sz. ítélet).*

B.) A MÜBSE gyakorlatában előfordult bírósági jogesetek 2.

B.4.) **Amennyiben az ügyvéd késedelmeskedik a gyermektartásdíj iránti igény bírósági érvényesítésével, és ezáltal végérvényesen elzárja ügyfelét a 6 hónapnál régebbi esedékességű részletek érvényesíthetőségétől, úgy ezzel megszegi a megbízási szerződést, és kártérítési felelőssége fennállhat.**

A felperes azzal bízta meg az alperes ügyvédet, hogy indítson pert a képviseletében gyermektartásdíj felemelése tárgyában. A megbízás részleteit a felek tényvázlatban rögzítették. A megbízás alapján az ügyvéd felhívta a kötelezettet a teljesítésre, melynek eredményeképpen a kötelezett írásbeli megállapodás alapján vállalta, hogy megfizet havi meghatározott összegű tartásdíjat a felperes számára, továbbá megfizeti a 6 hónapra visszamenőlegesen járó összeget is. A kötelezett a fizetési kötelezettségét egy idő után nem teljesítette, az ügyvéd azonban – holott a teljesítés elmaradásáról tudomása volt, mert a megállapodás szerint az ügyvédi irodán keresztül kellett volna teljesítenie a kötelezettnek – csak mintegy egy éve elteltével szólította fel a teljesítésre. A felszólító levélben tájékoztatta az ügyvéd a kötelezettet, hogy amennyiben nem teljesít, úgy a korábban a bíróság által megítélt tartásdíj tekintetében megindítja a végrehajtási eljárást, továbbá a felek közötti megállapodás alapulvételével megindítja a tartásdíj felemelése iránti pert. Ezt követően mintegy öt hónap eltelte után indította meg az ügyvéd a végrehajtási eljárást, továbbá a kötelezett részteljesítését követően több mint egy év elteltével indított pert a gyermektartásdíj felemelése tárgyában. Fentiek miatt a felperes összesen 24 havi gyermektartásdíj érvényesíthetőségének lehetőségétől esett el.

A felperes panasza alapján az illetékes ügyvédi kamara fegyelmi tanácsa a lefolytatott fegyelmi eljárás

eredményeképpen megállapította, hogy az ügyvéd gondatlan fegyelmi vétséget követett el, és vele szemben pénzbírságot szabott ki. A panaszolt ügyvéd több éven át mulasztott, ezzel az ügyvédi hivatás gyakorlásából eredő kötelezettségét megszegte. A fellebbviteli fegyelmi tanács a pénzbírság összegét felemelte, egyebekben a határozatot helybenhagyta.

Az alperes ügyvéd ellen indított peres eljárásban a felperes azon összeg és kamatai megtérítése iránt terjesztett elő igényt, melynek érvényesítésétől elesett. Álláspontja szerint az alperes az ügyvédi megbízásban foglalt kötelezettségét nem teljesítette annak ellenére, hogy tudott arról, hogy a kötelezett nem teljesít, ezért a késedelmes perindítás miatt őt a kereset szerinti kár érte.

Alperes ügyvéd a kereset elutasítást kérte. Álláspontja szerint a megbízásban foglaltakat teljesítette, olyan értelemben, hogy a kötelezettel a felemelt összegű gyermektartásdíjra, sőt azon felüli összegre is egyezséget kötött. Továbbá, a felperes őt a perindításra nem utasította, illetőleg a felperes az iskolalátogatási bizonyítvány csatolását felhívás ellenére elmulasztotta, ezért került sor késedelmesen a perindításra.

A bíróság a keresetet a per fő tárgya tekintetében megalapozottnak tartotta. Ítéletében hivatkozott az Ügyvédi tv. 3. § (2) bekezdésében foglaltakra, mely szerint az ügyvédnek hivatását a legjobb tudása szerint, lelkiismeretesen, a jogszabályok megtartásával kell gyakorolnia, az Ügyvédi tv. 10. § (1) bekezdése értelmében pedig az ügyvéd a tevékenysége körében okozott kár megtérítéséért a Ptk. rendelkezései szerint felel. A bíróság megállapította, hogy az ügyvéd a megbízást addig a pontig a felperes érdekeinek megfelelően teljesítette, amíg a kötelezettel az egyezség létrehozásánál közreműködött, és vele a felemelt összegű gyermektartásdíjban állapodott meg. A megállapodás szerint a kötelezett az ügyvédi irodán keresztül volt köteles teljesíteni, ezért már az első havi fizetési kötelezettség elmulasztásakor az alperes már tudomást szerzett a nem teljesítésről, ehhez képest csak jóval később, közel egy év elteltével szólította fel őt a teljesítésre. Továbbá, a gyermektartásdíj felemelésére vonatkozó keresetet is csak ezt követő további egy év múlva indította meg.

A bíróság álláspontja szerint az alperes ügyvéd a rábízott ügyet nem kellő körültekintéssel látta el, az eredeti megbízás ugyanis perindításra szólt, ezért minimálisan elvárható lett volna, hogy a kötelezett nem teljesítését követően reális időn belül (akár 6 hónapon belül) a perindításra sor kerüljön. Az iskolalátogatási bizonyítvány csatolása nem volt feltétele a perindításnak, az a per során is csatolható lett volna, ezért életszerűtlen az alperes hivatkozása, mely szerint a felperes nem tett meg mindent a per megindítása érdekében.

Különösen kiemelendő, hogy a gyermektartásdíj iránti igény visszamenőleges érvényesíthetőségéről az ügyvéd hivatásánál fogva tudomással bírt, ezért tisztában volt azzal, hogy a per megindításának késlekedésével végérvényesen elzárja a felperest a 6 hónapnál régebbi esedékességű részletek érvényesíthetőségétől. Alperes ezért a Ptk. 298. § a.) pontjában foglaltak szerinti szerződésszegést követett el, ezért köteles megtéríteni a késedelemből eredő kárt. A kár összegszerűsége körében a bíróság a bizonyítási eljárás eredménye alapján azt állapította meg, hogy a kötelezett által vállalt felemelt összegű gyermektartásdíj elérése – akár végrehajtási eljárás útján is – nem lett volna eltúlzott. Ennek alapján a bíróság a késedelmes időszak miatt elveszített gyermektartásdíj és késedelmi kamatai megfizetésére kötelezte alperest, levonva belőle azt az összeget, ami korábban végrehajtási eljárás útján a kötelezettől megtérült. Az alperes fellebbezése folytán eljárt másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet helybenhagyta. *(Szekszárdi Városi Bíróság 2.P.20.292/2001/12. sz. és a Tolna Megyei Bíróság 5.Pf.20.095/2002/4. sz. ítélete).*

B.5.) **Amennyiben a jogi képviselő nem tájékoztatja ügyfelét arról, hogy jövedelmi viszonyai alapján a perben költségmentességre lenne jogosult, és azt csak a másodfokú eljárásban kérelmezi, úgy az elsőfokú eljárásban az ügyfél terhére kirótt illeték megfizetéséért a jogi képviselő kártérítési felelősséggel tartozhat.**

A felperes korábban meghatalmazást adott az alperes ügyvéd részére, hogy őt az élettársi vagyonközösség megosztása tárgyában folyamatban lévő perében képviselje. Az ügyvéd a perben a felperes részére személyes költségmentességet az elsőfokú eljárás során nem kért, csak a másodfokú eljárásban kért és kapott. A bíróság ezért – a pervesztesség okán – a felperest az elsőfokú eljárás során illeték és perköltség megfizetésére kötelezte, míg a másodfokú eljárásban a költségmentességre figyelemmel a fellebbezési illetéket az állam viselte, a felperest csak perköltség megfizetés terhelte. Az alperes ügyvéd ezen per elsőfokú eljárása során nem volt tisztában a felperes jövedelmi viszonyaival és rokkantnyugdíja összegével.

Az ügyvéd ellen indított perben a felperes kérte, hogy a bíróság kötelezze az ügyvédet a korábbi per elsőfokú eljárása miatt kifizetett illeték és késedelmi kamatai megfizetésére. Keresetét arra alapította, hogy az ügyvéd nem úgy járt el, ahogy az tőle elvárható lett volna, és ezzel kárt okozott számára, mert az eljárás során nem tájékoztatta őt arról, hogy alacsony nyugdíja miatt személyes költségmentesség illeti meg, és ilyen igényt a bíróság felé nem terjesztett elő.

Az ügyvéd a kereset elutasítását kérte. Hivatkozott arra, hogy az élettársi vagyonközösség megszüntetése iránit perben alperesi pozícióban éppen azt kívánta bizonyítani, hogy az ügyfele mennyivel több jövedelemmel rendelkezett az élettársi kapcsolat ideje alatt, mint élettársa, azaz azt, hogy ügyfele jelentősebb összeggel járult hozzá az élettársi vagyon létrehozásához, mint ellenfele. Ilyen körülmények között meg sem fordult a fejében a költségmentességi kérelem előterjesztése az elsőfokú eljárás során.

A felperes keresete megalapozott. A Ptk. 339. §-a értelmében, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Alperes a fenti törvényi tényállásban foglaltakat kimerítette azzal, hogy az által képviselt eljárásban nem győződött meg arról, hogy a 62%-os rokkantnyugdíjas ügyfele költségmentességre jogosult, és erről ügyfelét nem tájékoztatta, ilyen kérelmet képviseletében a bírósághoz nem nyújtott be. Ezen jogellenes magatartásával ügyfelének kárt okozott, melynek mértéke az elsőfokú eljárás során kifizetett illeték összege. Nem fogadható el az ügyvéd azon védekezése, mely szerint a korábbi perben felhozott állításuk és felajánlott bizonyításuk zárta ki ezen kérelem benyújtását, mivel a vagyonközösség megosztására irányuló perben a felek maguk is többféle időszakra tették élettársi kapcsolatuk időtartamát. Így tehát a képviselő ügyvédnek a per megindulásakor mindenképpen tisztában kellett volna lennie ügyfele jövedelmi viszonyaival és a költségmentességi kérelem igénybevételének lehetőségével, továbbá azzal, hogy az évekkel későbbi

rokkantnyugdíj összege nem hozható összefüggésben az évekkel azelőtti élettársi szerzéssel. Minderre tekintettel a bíróság kötelezte az ügyvédet a kereset szerinti összeg és a perköltség megfizetésére. *(Szegedi Városi Bíróság 6.P.20.081/2003/5. sz. ítélet).*

B.6.) **Pályázati összeg elnyerése céljából készített szerződésben a pályázati feltételeknek meg nem felelő adat feltüntetése esetén a szerződést készítő ügyvéd felelősséggel tartozhat a meg nem nyert pályázati összegért.**

Az ügyvéd alperes korábban javasolta a felperes társaságnak, hogy az vezesse be az ISO minőség-tanúsítvány rendszert, mert ennek kapcsán vissza nem térítendő pályázati forráshoz lehet jutni. A felek között erre tekintettel megbízási szerződés jött létre, melyben az alperes arra vállalt kötelezettséget, hogy az ISO 9001 minősítését a vonatkozó pályázat elnyerésének feltételével bonyolítsa. A felek kifejezetten rögzítették, hogy a megbízásra és a minősítés bevezetésre csakis a pályázat elnyerésének feltételével kerül sor, mert a felperes az általa megadott telephelyen a Nemzetközi Minősítő Szervezet (TÜV) minősítését csak a pályázaton elnyerhető támogatás maximális összege elnyerésével, annak igénybevételével kívánja bevezetni. A megbízási szerződés tartalmazta továbbá, hogy a fentiekhez szükséges konstrukció és a kapcsolódó pénzmozgás kidolgozása külön díjazás nélkül az alperes feladata. A megbízott feladata volt továbbá a pályázat elkészítése, a pályázat benyújtása a kiíró minisztériumhoz, valamint közreműködés a befogadó nyilatkozat megszerzésével. A szerződés szerint a megbízott a tevékenységét részben önállóan látja el, részben pedig teljesítési segédet von be, akiért úgy felel, mint saját magáért. Ennek megfelelően alperes egy társaságot vett igénybe teljesítési segédként, mely társaság készítette el a minőségbiztosítási kézikönyvet és a dokumentációs rendszert.

Ezt követően az illetékes minisztérium mint támogató, valamint a közreműködő szervezet és a felperes mint kedvezményezett között támogatási szerződés jött létre, meghatározott összeg igénybevételére vonatkozóan. A szerződés rögzíti, hogy a projekt megkezdésének időpontja nem lehet későbbi, mint a szerződésben megjelölt időpont. Ehhez képest a minőségirányítási rendszer kialakítására és bevezetésére kötött szerződés dátuma ennél későbbi volt. A támogató a támogatási szerződéstől súlyos szerződésszegésre hivatkozva elállt, mivel a támogatási szerződés értelmében súlyos szerződésszegésnek minősül, ha a támogatási szerződés megkötésének időpontjától számított meghatározott időn belül a szerződés teljesítése a kedvezményezettnek felróható okból nem kezdődik meg. Mivel a kedvezményezett a szerződés teljesítését a megadott időpontig nem kezdte meg, ezért szerződést szegett. A felperesnél a minőségbiztosítási rendszer

bevezetésre került, azonban a fentiek miatt a felperes a támogatási összegtől elesett, ezért a tanúsítványt visszaadta.

A felperes keresetében az elmaradt haszon és kamatai, valamint a megfizetett ügyvédi munkadíj és kamatai megtérítésére kérte kötelezni az alperes ügyvédet. Hivatkozása szerint a felek között vállalkozással vegyes megbízási szerződés jött létre, melyet az alperes hibásan teljesített, mivel a felperes a támogatási összeget nem nyerte el. A felperest ezért kár érte, egyrészt azon támogatási összeg erejéig, melytől a felperes elesett, másrészt az alperes részére kifizetett ügyvédi munkadíj tekintetében.

Alperes a kereset elutasítását kérte, mert álláspontja szerint a felperes és a teljesítési segéd között okiratokkal igazoltan önálló szerződés jött létre, önálló felelősségi alakzattal.

A bíróság ítélete szerint a felperes keresete megalapozott. A peres felek között vállalkozási szerződéssel vegyes megbízási szerződés jött létre (Ptk. 474-487. §, Ptk. 389-401. §). Alperes azon cél érdekében kötötte a megbízási szerződést, hogy a felperesnél az ISO minősítés bevezetésre kerüljön, ugyanakkor azt ígérte, hogy tevékenysége meghatározott eredménnyel fog járni, felperes elnyeri a pályázaton elnyerhető támogatás maximális összegét. A megbízott tehát eredmény elérésére is vállalkozott. A felek a megbízási szerződést a támogatási összeg elnyeréséhez kötötték, ezzel az alperes mintegy kötelezettséget vállalt az eredmény megvalósulásáért, ezért a szerződés csakis úgy értelmezhető, hogy az a pályázati összeg elnyerésével tekinthető teljesítettnek. Ennek következménye pedig az, hogy csakis ebben az esetben illeti meg az alperest a megbízási díj. Továbbá, mivel a megbízás eredménykötelmet is tartalmaz, ezért e tekintetben az alperest a hibás teljesítéssel okozott kár megtérítése iránti kötelezettség is terheli. Amennyiben tehát a támogatási összeg elnyerése nem valósul meg, akkor a szerződés a Ptk. 305. § (1) (2) bekezdése alapján hibásan teljesítettnek minősül, és az alperes a Ptk. 318. § (1) bekezdése alapján köteles a hibás teljesítéssel mint szerződésszegéssel okozott kár megtérítésére.

A bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményeképpen azt állapította meg, hogy a felperes – aki a pályázatok lebonyolítása körében szakértelemmel nem rendelkezett – a teljes pályázat lebonyolításával kapcsolatos összes feladat ellátásával az alperest bízta meg, aki teljesítési segédet vett igényben a feladat ellátáshoz. A megbízási szerződésben pedig az alperes teljes felelősséget vállalt a teljesítési segédért. Miután pedig a támogatási összeg elnyerése az alperesnek vagy teljesítési segédjének magatartására visszavezethető okból meghiúsult, ezért a szerződés hibásan teljesült, mellyel összefüggésben az alperest kártérítési felelősség terheli.

A fentiek alapján a bíróság kötelezte az alperes ügyvédet a kereset szerinti összeg, valamint a perköltség megfizetésére.

Az alperes fellebbezése folytán eljárt másodfokú bíróság az ítéletet helybenhagyta. *(Pesti Központi Kerületi Bíróság 11.P.92509/2008/16. sz. és a Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 61.Pf.631.351/201064. sz. ítélete).*

B.7.) **Az ügyvéd ügyfele közvetlen költségeinek megtérítéséért felelősséggel tartozik, amennyiben a létrejött megbízás ellenére nem indítja meg a pert az ügyfél képviseletében.**

A külföldön élő felperes korábban két peres ügyben történő képviselet ellátására adott megbízást az alperes ügyvédnek. A felperes eljárási illeték és ügyvédi munkadíj címén meghatározott pénzösszeget is átutalt az ügyvéd számára. Az alperes ügyvéd az ügyintézés keretében mindössze egy felszólító levelet írt az ellenérdekű félnek, de egyéb intézkedést nem tett. A felperes érdeklődésére őt arról tájékoztatta, hogy a keresetleveleket benyújtotta, a bíróságon „húzódnak” az ügyek. Miután a felperes Magyarországra utazott, realizálta, hogy a keresetlevelek nem kerültek benyújtásra, majd a két keresetlevelet az ügyvéddel közösen eljárva beadták a bíróságra. Az eljáró bíróságok mindkét keresetlevelet idézés kibocsátása

nélkül elutasították, a keresetlevelek hiányosságai miatt. Ezt követően a felperes az elutasításról csak későbbi személyes iratbetekintése során értesült.

A fizetési meghagyás alapján indult perben a felperes az ügyvéd részére átutalt – általa még vissza nem térített – költségek, valamint az üggyel összefüggő utazások miatt felmerült költségei, ezek késedelmi kamata, valamint a perköltség megtérítését igényelte.

Alperes ügyvéd a perben azzal védekezett, hogy egyrészt elsősorban a peren kívüli megegyezésre törekedett az ellenérdekű féllel, majd ennek eredménytelensége után a keresetlevél beadásra került. Másrészt, a részére átutalt költségek egy részét visszafizette, a további összegeket pedig a felperes édesanyja számára adta át részletekben, de erről átvételi elismervényt nem vettek fel.

A bíróság a keresetet – az Ügyvédi tv. 1. §-a, 3. § (2) bekezdése, valamint a Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján – megalapozottnak tartotta. Alperes nem vitatta a megbízás létrejöttét, és azt, hogy a megbízást nem látta el, továbbá amikor a keresetleveleket benyújtotta, azokat a bíróság idézés kibocsátása nélkül elutasította. Megállapítható, hogy alperes jogellenesen járt el, amikor a felperestől kapott megbízást nem teljesítette, erről a felperest nem tájékoztatta, és a rábízott ügyek kapcsán megsértette az ügyvédi törvényben előírt kötelezettségeit. Az ügyvéd rendelkezésére álltak mind az anyagi, mind a tárgyi feltételek a keresetlevelek benyújtásához, ezért teljesen indokolatlan, hogy miért kellett az ügyfél számonkérése után több mint egy év elteltével, súlyos hibákkal benyújtani a keresetlevelet.

A kereset összegszerűsége körében a bíróság nem fogadta el az alperes védekezését, mely szerint felperes édesanyjának folyósította részletekben a számára átutalt költségeket. Ezt a felperes vitatta, állítását az alperes pedig a per során semmilyen módon nem bizonyította. Az utazási költségek címén igényelt összeg a felperes repülőútjainak a költségeiből tevődött össze, melyet az alperes felhívás ellenére sem vitatott, így azt a bíróság elfogadta. Mindezek alapján a bíróság a kereset szerint marasztalta az alperes ügyvédet. *(Budai Központi Kerületi Bíróság 14.P.XI.20.132/2008/18. sz. ítélet).*

B.) A MÜBSE gyakorlatában előfordult bírósági jogesetek 3.

B.8.) **Az ügyvéd – legalább részben – felelősséggel tartozhat, ha a felszámolási eljárásban téves tájékoztatást ad, és ez az ügyféllel szembeni felszámolási eljárás elrendelésére vezet.**

A másodfokon eljáró bíróság jogerős közbenső ítéletével részben megváltoztatta az elsőfokú bíróságnak az alperesi ügyvéddel szemben hozott, keresetet elutasító ítéletét.

A tényállás szerint a felperes gazdasági

társasággal szemben korábban egy hitelezője felszámolási eljárást kezdeményezett. A felperes ezen eljárásban a jogi képviseletével az ügyvédként dolgozó alperest bízta meg. A felperes a felszámolási eljárásban a tartozását nem vitatta, annak megfizetésére határidőt kért, majd az eljárás során azt megfizette. A felszámolási eljárásban eljáró bíróság ezért jogerős végzésével az eljárást megszüntette, és a jelen per felperesét – mivel az eljárásra okot adott – eljárási költség megfizetésére kötelezte a hitelező javára. Az alperesi ügyvéd a felszámolási eljárást megszüntető végzés kézhezvétele után azt a téves jogi tájékoztatást adta a felperes számára, hogy a végzés jogszerűtlenül tartalmaz eljárási költség megfizetésére kötelező rendelkezést, ezért azt a felperesnek nem kell megfizetnie. Emiatt a felperes az eljárási költséget a hitelező írásbeli felszólítása ellenére sem fizette meg. A hitelező ezért ismételten felszámolási eljárást kezdeményezett jelen per felperesével szemben, aki ebben az eljárásban is az alperest bízta meg jogi képviseletével. A felperes képviseletében az alperes úgy nyilatkozott a felszámolási eljárásban, hogy a tartozást elismeri, annak megfizetésére határidő engedélyezését kérte. A bíróság 30 nap fizetési haladékot engedélyezett, melyre vonatkozó végzést a felperes részére kézbesítette, aki azt megküldte az alperes részére. A felperes a fizetési haladék alatt nem igazolta az összeg megfizetését, ezért a bíróság a fizetésképtelenségét megállapította, és felszámolását elrendelte, mely végzés fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett. A felszámolást elrendelő végzés az alperes részére került kézbesítésre.

A felperes a vele szemben elrendelt felszámolási eljárásban új jogi képviselőt bízott meg, akinek a segítségével a hitelezőkkel egyezséget kötött, melyet a bíróság jóváhagyott.

A felperes keresetében több tétel megtérítése iránt indított peres eljárást az alperessel szemben. Keresetében felszámolói díjat, a felszámolás miatti könyvelési többletköltséget, a felszámolás során felmerült ügyvédi költséget, a felszámolás miatt a telephelyéről történő elköltözés költségét, valamint elmaradt hasznot és nem vagyoni kárt igényelt azon az alapon, hogy a felszámolás megindítására

kizárólag az alperes téves tájékoztatása, valamint nem megfelelő ügykezelése miatt került sor.

Az első fokon eljárt bíróság a felperes keresetét elutasította, lényegében azért, mert a felperes az általa állított két jogellenes alperesi magatartás – téves jogi tájékoztatás és a felszámolást elrendelő végzés neki való megküldésének elmulasztása – közül csak az elsőt tudta bizonyítani. Az alperes téves tájékoztatása mint jogellenes magatartás pedig az elsőfokú bíróság megítélése szerint nem áll okozati összefüggésben a felperes kárával. A felperes ugyanis a fizetési haladékot engedélyező, valamint a felszámolást elrendelő nem jogerős végzést átvette, ezekből egyértelműen tudomást szerzett arról, hogy az alperes téves jogi álláspontot foglalt el. Ezt követően a felperes már nem az alperes téves álláspontja miatt nem intézkedett a felszámoláshoz vezető tartozás megfizetése, vagy a felszámolást elrendelő végzés megfellebbezése iránt, hanem saját felróható mulasztása miatt.

A másodfokú bíróság tényként állapította meg, hogy az alperes téves tájékoztatása volt az oka annak, hogy a felperessel szembeni második, végül a felszámolás jogerős elrendelésére vezető felszámolási eljárás egyáltalán megindult. Önmagában véve alapvető hiba egy jogi szakértő részéről azt állítani egy jogerős, marasztalást tartalmazó bírósági határozatban foglalt fizetési kötelezettségről, hogy azt nem kell megfizetni. Továbbá, az alperes megbízási szerződés hiányában nem tudta bizonyítani az eljárás során azt, hogy a felperes felszámolását elrendelő, nem jogerős végzést megküldte a felperesnek. De még abban az esetben is megállapítható lenne az alperes mulasztása, ha a végzés megküldését igazolni tudta volna. Ebben az esetben is haladéktalanul tájékoztatnia kellett volna a felperest arról, hogy a felszámolás jogerős elrendelését kizárólag azzal tudja elkerülni, ha a határozattal szemben fellebbezést terjeszt elő a megadott 15 napos határidő alatt, és ezzel egyidejűleg a jogerős bírósági határozatban megállapított eljárási költség tartozását megfizeti a hitelező felé. Mivel ezt az alperes elmulasztotta, ezért jogellenes, felróható magatartása közvetlen okozati összefüggésben áll a felperes felszámolásának elrendelésével. A felperest a felszámolás elrendelésével nem vitásan kár érte, hiszen jelentős anyagi ráfordítás árán tudott visszatérni a gazdasági életbe.

Ugyanakkor megállapítható, hogy a fizetési haladékot engedélyező bírósági végzést a bíróság a felperes részére kézbesítette. Ebben a bíróság egyértelműen tájékoztatta a felperest, hogy amennyiben a megadott határidőben nem igazolja a tartozás megfizetését, úgy azt a bíróság úgy tekinti, hogy az elismert tartozás továbbra is fennáll, és ennek figyelembevételével határoz a fizetésképtelenség tárgyában. A felperes ebből a végzésből maga is megállapíthatta, hogy fizetési kötelezettsége áll fenn, aminek elmaradása esetén alappal számíthatott a felszámolás elrendelésére.

A fentiekre figyelemmel megállapítható, hogy a felperes maga is közrehatott a kára bekövetkeztében, mert annak elhárítása érdekében maga sem úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Az ebből származó kár pedig az alperesre nem hárítható, ezért a másodfokú bíróság kármegosztást alkalmazott a felek között 50-50%-os arányban. *(Győri Ítélőtábla Pf.II.20.172/2014/3. sz. másodfokú közbenső ítélet).*

B.9.) **Amennyiben a perben eljáró jogi képviselő megbízója utasításának hiányában és érdekeivel ellentétesen visszavonja az elsőfokú bíróság ítélete elleni fellebbezést, úgy a megbízó nem vagyoni kárának megtérítéséért felelősséggel tartozhat azon az alapon, hogy a fellebbezés visszavonása miatt a megbízó elesett azon jogának érvényesítésétől, hogy az ügyében első fokon hozott határozatot a másodfokú bíróság elbírálja.**

Az alperes ügyvéd elleni perben eljárt másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, és a marasztalási összeget leszállította.

A tényállás szerint az ügyvéd alperes megbízási szerződés keretében elvállalta a felperesek képviseletét egy peres eljárásban. Ezen perben az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét elutasította, mely ítélettel szemben fellebbezést nyújtottak be.

A másodfokú eljárásban megtartott bírósági tárgyaláson a jogi képviselő – bírói tájékoztatást követően – a fellebbezést visszavonta, így az elsőfokú ítélet jogerőre emelkedett.

Az ügyvéddel szembeni perben a felperesek nem vagyoni kárt, valamint a kifizetett ügyvédi megbízási díjat igényelték, hivatkozva arra, hogy a fellebbezés visszavonására utasítást az ügyvédnek nem adtak.

Az elsőfokú bíróság a kereseti kérelemnek részben adott helyt. Álláspontja szerint az alperesnek a peres ügy ellátására vonatkozó megbízását nem lehet olyan széleskörűen értelmezni, hogy ez a fellebbezés visszavonását is magában foglalja. Alperes csak a felperes határozott utasítása esetén lett volna jogosult visszavonni a fellebbezést. I. r. felperes a tárgyaláson nem volt jelen, ezért vele szemben jogellenes magatartást tanúsított az alperes azzal, hogy a fellebbezést visszavonta. II. r. felperes azonban a tárgyaláson jelen volt, és a fellebbezés visszavonása ellen nem tiltakozott, ezért alperes vele szemben nem járt el jogellenesen, a megbízást II. r. felperes esetében nem lépte túl.

A fellebbezés visszavonása következtében az I. r. felperes elesett azon jogának érvényesítésétől, hogy az ügyében első fokon hozott határozatot a másodfokú bíróság elbírálja. Erre figyelemmel az I. r. felperes javára nem vagyoni kárt ítélt meg az elsőfokú bíróság. A megbízási díj iránti igényt azonban a bíróság nem tartotta megalapozottnak, mert az ügyvéd a perben eljárt, a megbízást ilyen értelemben teljesítette.

A másodfokon eljárt bíróság a nem vagyoni kár jogalapja és összegszerűsége körében nem értett egyet maradéktalanul az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtett indokolással. Nem helytálló az elsőfokú ítélet abban a tekintetben, hogy az alperes meghatalmazása az alapperben nem terjedt ki a fellebbezés visszavonására. A perbeli meghatalmazás ugyanis valamennyi eljárási cselekményre, így a fellebbezés visszavonására is kiterjed, ezért téves az elsőfokú bíróság azon megállapítása, mely szerint az alperes túllépte képviseleti jogkörét a fellebbezés visszavonásával.

Ugyanakkor, a megbízottnak a megbízó utasításai szerint, és érdekének megfelelően kell eljárnia. A másodfokú bíróság álláspontja szerint nyilvánvaló az, hogy nem szolgálta a felperesek érdekeit a fellebbezés visszavonása, ezáltal az alperes jogellenesen járt el. Mindkét felperest megilleti ezért a nem vagyoni kár, melynek az elsőfokú bíróság által megítélt összegét a másodfokú bíróság eltúlzottnak találta, és azt leszállította. *(Fővárosi Bíróság mint másodfokú bíróság 56.Pf.635.687/2010./3. sz. ítélete.)*

B.10.) **Amennyiben az ügyvéd meghatalmazása a sértett büntetőeljárásban történő képviseletére szól, úgy a meghatalmazás – erre irányuló korlátozás hiányában – kiterjed a büntetőeljárásban előterjeszthető polgári jogi igény érvényesítésére is.**

A felperes

keresetében az alperesi ügyvéd marasztalását kérte, arra hivatkozva, hogy a megbízásnak az alperes nem tett eleget. A felperes férje 1996. évben halálos közúti balesetet szenvedett. A felperes arra adott meghatalmazást az ügyvédnek, hogy őt a balesettel összefüggő büntető és polgári eljárásban a hatóságok és a bíróság előtt képviselje. Alperes a büntetőeljárásban polgári jogi igényt nem jelentett be, olyan tájékoztatást adott, hogy annak érvényesítésére csak a büntetőeljárás jogerős befejezését követően kerülhet sor. A kárigényt a kárt okozó gépkocsivezető felelősségbiztosítójánál 2000 decemberében jelentette be az ügyvéd, ezért a biztosító csak 2000. június 1-jétől fizetett késedelmi kamatot.

A felperes azt a kamatkülönbözetet igényelte az alperesi ügyvédtől a per során, amelytől annak mulasztása miatt esett el.

Az első fokon eljárt bíróság a kereset szerint marasztalta az ügyvédet, megállapítva, hogy a kárigény érvényesítésére irányuló megbízást nem teljesítette, a felperes polgári jogi igénye érvényesítése iránt nem intézkedett.

Az alperesi fellebbezés folytán eljárt másodfokú bíróság az ítéletet megváltoztatta, és a keresetet elutasította, lényegében arra hivatkozással, hogy a felperes nem bizonyította azt, miszerint az alperes megbízása a biztosítónál történő kárigény érvényesítésre is kiterjedt. Az alperes bizonyította, hogy a megbízás szerint járt el, mivel a felperest mint sértettet a büntetőeljárásban képviselte. A biztosító a felperessel kötött egyezség alapján teljesített, mely megállapodásról az alperesnek nem volt tudomása, ezért a késedelmesen benyújtott kárigény miatt az alacsonyabb összegű kifizetés az alperesnek nem róható fel.

A jogerős ítélettel szemben a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem alapján a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatta, a marasztalási tőkeösszeget leszállítva. A bíróság megállapította, hogy a felek között létrejött meghatalmazás a bűncselekmény elkövetése miatt okozott kár megtérítése érdekében való eljárásra és képviseletre is kiterjedt. Ezen túlmenően, a felperes az ügyvédet arra is meghatalmazta, hogy őt mint sértettet a büntetőeljárásban képviselje. Ez a meghatalmazás kiterjedt a büntetőeljárásban előterjeszthető polgári jogi igény érvényesítésére is, melyet azonban alperes nem terjesztett elő. Továbbá, az ügyvédet a jelen esetben olyan tartalmú tájékoztatási kötelezettség terhelte, hogy felhívja a felperes figyelmét arra, hogy lehetőség van a biztosítóval szembeni igényérvényesítésre is, és figyelmeztesse, hogy a jogszabály az igény bejelentésére határidőt állapít meg, melynek elmulasztásához jogkövetkezményeket fűz. Alperes a tájékoztatási kötelezettség elmulasztásával olyan jogellenes magatartást valósított meg, mellyel okozati összefüggésben a felperest kár érte. Az egyezséggel érintett késedelmi kamat összegét azonban a felperes jelen eljárásban

nem érvényesítheti, ezért a marasztalási összeget a felülvizsgálati bíróság leszállította. *(Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Pfv.V.22.051/2007/7. sz. ítélete).*

B.11.) **Amennyiben az ügyvéd a végrehajtási eljárás során – ügyfele utasítása ellenére – nem intézkedik a végrehajtási eljárás felfüggesztése iránt, úgy az ezzel okozati összefüggésben okozott kárért felelőssége fennállhat.**

A felperes és férje házasságát korábban a bíróság felbontotta, és kötelezte a férjet gyermektartásdíj megfizetésére. Az ítélet a felperest és a kiskorú gyermekeket jogosította fel azon ingatlan kizárólagos használatára, mely az ingatlan-nyilvántartásban kizárólag férj nevén szerepelt. Mivel a volt férj a tartásdíj iránti fizetési kötelezettségének nem tett eleget, ezért a bíróság végrehajtási lapot bocsátott ki az elmaradt és folyamatos gyermektartásdíjakra. Mivel az adósnak lefoglalható ingósága és munkabére nem volt, ezért a végrehajtó az eljárást az ingatlanra folytatta le, arra árverést tűzött ki. Miután felperes értesült az árverés kitűzésének tényéről, felkereste jelen per alperesét, hogy intézkedjen az árverés felfüggesztéséről és az ingatlant érintő tulajdonközösség megszüntetésre iránti pert indítsa meg. Alperes a kitűzött árverés előtt a végrehajtót a megindítandó perről nem értesítette.

Az árverésen egy személy vételi szándékot jelentett be, ezért a felperes 200.000,-Ft-ot fizetett ezen személynek, hogy vételi szándékától elálljon, továbbá végrehajtási költséget is fizetett az eljáró végrehajtó részére. A felperes ezen költségei megtérítését igényelte a perben az alperesi ügyvédtől, hivatkozva arra, hogy azok az ügyvédi mulasztás miatt merültek fel.

A bíróság a perben megállapította, hogy alperes a végrehajtási eljárás során mulasztott, mivel a felperes kérelme alapján a végrehajtási eljárás felfüggesztése iránt nem intézkedett. Ellentétben a felperesi keresettel azonban, a bíróság azt állapította meg, hogy a felperes teljes kiadása nincs okozati összefüggésben az alperes mulasztásával. A végrehajtónak kifizetett összeg ugyanis nem az alperes mulasztása miatt, hanem azért merült fel, mert a volt férj a gyermektartásdíj fizetésére irányuló kötelezettségének nem tett eleget. A végrehajtási eljárást a felperes indította, annak költségeit neki kellett előlegezni, és a végrehajtási eljárás során befolyt pénzből az adósnak kellett volna viselnie azt. Alperes magatartásával, tehát azzal, hogy a végrehajtónak az árverést követően jelezte a végrehajtást kérőnek az ingatlannal kapcsolatos szándékát, csak az a 200.000,-Ft összegű kiadás van okozati összefüggésben, amelyet a felperes az árverési vevőnek fizetett ki azért, hogy vételi szándékától elálljon. Ezért a bíróság csak ezen összeg – és kamata – megfizetésére kötelezte az alperest, a felperes ezt meghaladó keresetét elutasította.

A másodfokú bíróság az ítéletet helybenhagyta. *(Nyíregyházi Városi Bíróság 5.P.20.986/2001/17. sz. ítélet)*

C.) A MÜBSE gyakorlatában előfordult, peren kívüli esetek

1.) Az ügyvéd az elsőfokú bíróság ítéletét nem jól értelmezte, ezért ügyfelének nem tudott helyes tájékoztatást adni annak pontos tartalmáról. Amennyiben ügyfele tisztában lett volna azzal, hogy a per tárgyát képező ingatlan vonatkozásában nem lett pernyertes, úgy fellebbezett volna. A téves tájékoztatás miatt azonban nem tudott élni jogorvoslati jogával az ítélet érdemi részére vonatkozóan.

2.) A megbízók képviseletében az ügyvéd a korábbi Ptk. 611. § alapján ági öröklési igény érvényesítése iránt indított pert. Ennek során azonban elkerülte a figyelmét az a körülmény, hogy az örökhagyó és az „ági

örökösök” között nem egy, hanem két parentéla távolság van, így a korábbi Ptk. 612. § (2) bekezdése alapján megbízói már nem örökölhetnek. Amikor ez a per során nyilvánvalóvá vált, a felperesek a további károk elkerülése érdekében elálltak a pertől, így illetéket és perköltséget kellett fizetniük.

3.) A panaszolt ügyvéd által képviselt perben a bíróság a felperes keresetét kifejezetten a kereshetőségi joga hiánya miatt utasította el. Az ügyvédnek fel kellett volna hívnia a felperes figyelmét arra, hogy kereshetőségi joga egy másik per eredményétől függ. Ezen tájékoztatás hiányában az ügyfél arról sem szerzett tudomást, hogy amennyiben kereshetőségi joga nem áll fenn, úgy a keresetét a bíróság elutasítja, és ez eseten a per elveszítésének költségével számolnia kell.

4.) Az ügyvéd tévesen minősített megfelelőnek egy, munkáltatói jogok átadására vonatkozó meghatalmazást, később a munkavállaló által kezdeményezett munkaügyi perben a bíróság kifejezetten azért minősítette jogellenesnek a munkáltató felmondását, mert az nem a munkáltatói jogkör gyakorlójától származott.

5.) A biztosított ügyvéd a perben elmulasztotta az elsőfokú eljárásban kérelmezni a költségmentesség engedélyezését, ezért a per elvesztése miatt a bíróság illeték megfizetésére kötelezte az ügyfelet. A másodfokú eljárásban a teljes személyes költségmentességet a bíróság engedélyezte, és mivel a fél személyi körülményeiben nem következett be a per során változás, ezért teljes bizonyossággal megállapítható, hogy ha az ügyvéd kérelmezte volna, úgy azt az elsőfokú eljárásban is engedélyezte volna a bíróság.

6.) A biztosított ügyvéd egy fizetési meghagyással szembeni ellentmondás benyújtására kapott megbízást, de azt nem elektronikus úton adta be, hanem papír alapon, így a közjegyző elutasította. A panaszossal szembeni fizetési meghagyás ezért jogerőre emelkedett.

7.) Az ügyvéd nem a megfelelő alperessel szemben indított pert, a keresetet ezért elutasították. A kárigénylő a kifizetett illeték és perköltség összegét igényelte kárként.

8.) Az ügyvéd elmulasztotta ügyfelét értesíteni az általa kézhez vett másodfokú ítéletről, így a kárbejelentőnek nem volt módja önként teljesíteni. A vele szemben indított végrehajtási eljárás költségei ezért kárként merültek fel.

9.) A munkáltató képviseletében a panaszolt ügyvédi iroda ügyvédjelöltje mondott fel rendes felmondással egy munkavállaló részére. A bíróság utóbb jogellenesnek minősítette a felmondást, tekintettel arra, hogy egyrészt a munkáltatói intézkedést a munkáltatói jogkör gyakorlójának személyesen kell megtennie, másrészt pedig az ügyvédjelölt saját nevében nem jogosult munkáltatói intézkedést tartalmazó okiratot aláírni.

10.) A panaszolt ügyvéd nem jelent meg egy általa kezdeményezett, közigazgatási határozat felülvizsgálatára irányuló per első tárgyalásán, és nem kérte azt sem, hogy a bíróság a tárgyalást a távollétében is tartsa meg. A mulasztásra figyelemmel

a bíróság a pert megszüntette, és a felperest perköltség megfizetésére kötelezte, mely kárként jelentkezik.

Főbb következtetések

A perbeli jogi képviseleti tevékenység ellátására irányuló megbízás gondossági kötelmet keletkeztet az eljáró ügyvéd részére. Ebből következően, a felelősség fennállásának megítélése során az ügyvéd elleni perben a bíróságnak vizsgálat tárgyává kell tennie azt, hogy az ügyvéd a kellő körültekintést, gondosságot tanúsította-e a képviselet ellátása során. Ezen túlmenően, az okozatosság megítélése fokozott jelentőséggel bír ezen perekben, hiszen az esetek döntő többségében nem tudható, hogy amennyiben az ügyvéd kellő gondossággal jár el, úgy milyen tartalmú döntés született volna az adott perben.